

Szerkesztési iroda:

Kassa, főutca 84. sz. a. hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Csak bérmentes leveleket fogadunk el.

Semmit sem küzlünk, ha nem tudjuk, kitől jön.

SZINÉSZETI KÖZLÖNY

A VIDÉKI SZINÉSZET ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő: Báthory Románcsik Mihály.

Kiadóhivatal:
Kassa, főutca 84. sz. a. hová az előfizetési díjak küldendők.
Elfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:
Egész évre... 6 frt — kr.
Fél évre... 3 frt — kr.
Negyed évre... 1 frt 50 kr.
Két hóra... 1 frt — kr.

Elfizetések bármely naptól elfogadhatnak.
Hirdetések jutányos áron felvételnek.

Paulayné Gvozdanovics Julia.

A magyar színművészetnek gyásza van!

Mély részvétellel értesültünk, azon súlyos veszteségről, mely f. hó elsőjén a budapesti nemzeti színházat érte. Egyik kiváló tagja hunyt el: Paulay Edéné, a kitűnő drámai művész, szívvelhűdés következtében.

A gyászhiér, bármennyire lesújt is, nem jött váratlanul; a művész nő hosszabb idő óta betegeskedett s az egész télen egyszer sem lépett fel a színpadon. Utoljára tavaly november 9-én játszott Szigeti „Nagyralátó“-jában s betegsége talajdonképen ez előadás alatt vett rajta végkép erőt. Hetek óta küzdött már akkor a végzetes kórral s az előadás estjén is inkább úgy vitette magát, mint ment a színházba. Roppant lelkiereje azonban daczolt a fájdalommal, s a testi aléltással s oly kitűnően játszott, hogy nemcsak a közönség, de a színházi személyzet sem sejtette, hogy ez az utolsó est, a mikor a deszkákon megjelenik. Az előadás után azonban beállott a katasztrófa; a pár pillanat előtt még törhetetlennek látszott test, élettelenül terült el a deszkákon s a betegség egész hatalmával erőt vett rajta.

Paulayné 1829. február 8-án született Szabadkán, előkelő családból. Már 16 éves korában férjhez ment Polákovics ügyvédhez, s ámbár már gyermekkori ábrándjaiban a színpad állott előtérben, az oltárnál örökre szétfoszlani látszottak az ábrándok s az ifjú nő nyugodt rezignációval fogadta el új helyzetét feltételeit. — Férjének kora halála azonban újra felébreszté a gyermekkori ábrándokat, annyival inkább, mert azt a közelmúlt

több előzménye is támogatta. A fiatal házaspár t. i. 1846-ban Pestre költözött, s Polákovicsné itt, mint műkedvelő a nemzeti színpadon s a budai várszínházban több alkalommal fellépett. A siker minden egyes alkalommal oly zajos és teljes volt, hogy e pályára való hivatottságát eltagadni nem lehetett. Nagyon természetes, hogy az ötvenes évek igazgatói kapva-kaptak ily tehetségen, s a nagyobb vidéki városok versenyezve tapsoltak az ifjú művész nő első diadalainak. A b.-i sajtó és közönség is esatlakozott ez ovációkhoz; P.-é ugyanis tagja volt azon társulatnak, mely Szabó igazgató vezetése alatt akkor ott magyar előadásokat tartott. 1858-ban újra fellépett, három ízben, a pesti nemzeti színpadon; ekkor azonban még nem szerződötték s P.-né tovább játszott a vidéken. 1860-ban lett Paulay Ede nejevével együtt 1863-ban rövid vendégszereplés után a nemzeti színházhoz szerződötték. Itt a francia középfa drámákban tűnt fel és érvényesült sokoldalú tehetsége egész teljében; másodrendű szerepek, melyek gyöngye kezekben teljesen elmosódtak, az ő alakításaiban első rangra emelkedtek. Paulayné rövid időn kedveltségé lett a közönségnek s az is maradt mindvégig. A jeles művész nő pótolhatlan irt hagyott maga után, s a nemzeti színházban aligha lép valaki egyhamar nyomába, drámai sz-repkörébe, melyet anyai bensőséggel s oly művészileg tudott betölteni. Kitűnő alakításaiban az érzelem, bensőség és elegancia csaknem utólérhetetlen mérvben jellemezték őt. Paulayné 15 év óta működött a nemzeti színházban s 51 éves korában szöntötte el a halál diesteljesen betöltött pályájáról.

Temetése, a folyton szakadó eső daczára nagyszámu közönség részvétele mellett ment végbe. A kerépesi uti 23-ik számú háznak (a hol a művész nő lakott) üdvök megtöltötte a művésznőhöz és a művészethez közelebb álló közönség; a színhá-

zak tagjai, írók, tudósok, művészek, hírlapírók. Az udvar közepén volt felállítva a ravatal, melyet a szó teljes értelmében koszorúk borítottak el. A ravatal két oldalán a nemzeti színház drámai személyzetének férfi tagjai állottak, míg a nők a halott fejénél foglaltak helyet.

Koszorúkat küldtek: a nemzeti színház, „Is-ten veled“ felirással, melyet báró Podmaniczky helyezett a koporsóra. A népszínház, az országos színi képezde növendékei, dr. Bereczky Endre házi orvosa „Oda lent már nem fáj semmi“. Györgyné „Legyen könnyű neked a föld“, Lendvayné, Márkus Emilia, „Kedves, jó nénikémnek“, Felekiné, „Nem fel-dünk el“, Lendvayné, „Mindnyájunk áldása kísérjen.“ Bekéssy Irma „Csend s béke takarja sírodat.“ Jókainé, Hegedűs Sándorné, Frankl Margit Újvidékről, a Hetényi család, Heidrich Antal, Blaháné Luiza, Molnárné, E Kovács Gyula, Helvey Laura, Kutassy Janka, „a felejthetetlen művésznőnek.“ Nagy Sándorné „a felejthetetlennek Flora és Ibolyka.“

A halotti szertartás után a menet megindult a vasutezán befordulva a Sándorutezán át; a színházi zenekar indulója mellett, a nemzeti színház elébe került, hol a bejárat előtt a pap beszentelte a koporsót.

Beresényi Béla nemzeti színházi tag itt a következő beszédet tartotta:

Elborult lélekkel lépek koporsóhoz üdvözült Barátomnak, hogy örök buesut vegyek tőled mind-azok nevében, kik Téged szerettek, s kiket Te szeretettél...

Mikor néhány hava, diadalmat venni látszóttál végzetes betegséged fölött; megjelentél köztünk; örömmel fogadtunk; azt hittük: visszanyertünk. Virágokkal halmoztunk el, a melyek mindenikének kelyhében örömkönyű égett...

Akkor az örvendezők szószólója lettem volna;

TÁRCZA.

A magyar színészet első küzdelmei Budapesten.

(Vége.)

E kérvényben (1790. decz. 9.) felhozza a társaság, mely fájdalommal tapasztalja, hogy „ámbár minden egyéb jótment látványmutogató komédiásoknak, kórtánczosoknak, angolus kóboroknak, országfutóknak a budapesti színházak tárva állanak és pártfogásban részesülnek: egyedül a magyar társaságnak kellett oly sok akadályt leküzdeni, míg a két fővárosban egy-egy előadásra engedélyt nyerhetett. És ámbár ez előadását a nemzeti applausus közt tartotta meg, még sem jutott mind ekkorig több előadáshoz és ez alkalom megtagadtatt, hogy hazafiai előtt saját hazájában kimutathassa képességeit, a mi idegeneknek szabad. „Nem csekély dicsőség fog háromolni, folytatja a kérvény, mindkét kir. városra, ha az ebbeli mivelődésnek alapja itt az ország szívében megvetetik, miért is a társaság kérelmét a t. előjáróság haszaszeretetébe melegen ajánlja, melytől minden jót remél.“ Kéri végre, „nehogy ezen is oly akadályokkal kelljen küzdenie, mint eddig, hogy egyezés létrehozása végett a színházak bérlőit meghatározott napra beidézék.“

Buda városa mai napság is adós az elintézésel, Pest azonban átküldte Ünverthnek a társaság kérvényét azzal az utasítással, hogy méltányos egyezségre lépjen a magyar társasággal.

Unwerth erre azzal válaszolt, hogy ő határozott választ adni jogosítva nincs, mert ő csak al-

bérlő. Utasítsa a város a könyörgőket a főberlőhöz Tuschl Sebestyénhez. — Tuschl azonban a kérvény elől Bécsbe szökött s a Tuschl társaság már végkép elkedvetlenedik, ha Kazinezy lelket nem ver bele, minek folytán az ügyiratok átküldettek Pozsonyba, hogy ott az országgyűlésen működő budai bíró, kezébe szolgáltassa az időközben Bécsből Pozsonyba menekült Tuschlnak. A budai bíró azonban 1790. decz. 24-ről kelt levelével jelenti a tanácsnak, hogy kezbesíteni akarta az iratokat, de Tuschl „tegnap reggeli 6 órakor Pestre utazik vala, — az okmányokat tehát vissza küldöm.“

Pesten végre sikerült megcsipni a bujdosló bérlőt s kézbesíteni neki az iratokat, melyekre válaszolnia kellett. Válaszolt is. Ő úgymond, a bérlét hátra-érvő öt évet, mindennel, a mi a színházhoz bármilyen tartozik, Ünwerth grófra ruházta át, csak ez intézkedhetik, leszeljenek avval.

Igy telván egyik érdemes ur a másikkra ez ügyet, a türelméből s bizonyára az anyagiakból is kifogyott társaság több ízben már a fölbomláshoz volt közel s valóban egy nagy ezélért rajongó oly özetlen és áldozat kész hazafira volt szükség, mint Kelemen, hogy a társaságot saját költségén együtt tartsa másfél esztendeig.

Unwerth végre a közvélemény szellemében működő hatóságokkal szemben nem tarthatta magát s 1791. okt. 23-án oly szerződésre lépett, mely szerint a magyar színjátszó társaság, nem ugyan a német színházakban s azok üres napjain, de a fővárosban valahol másutt egy éven át szabadon működhetik, de a német színházak haszonbérlőinek minden előadás után két-két aranyat tartozik fizetni.

Képtelenségnek tűnik föl ez mai nap. De a magyar társaság ezt is irgalomnak tekintette s ke-

szervesen összedetett fillérekkel épített a budai hidfőnél fából egy nyári színházat, hol 1792. máj. 5-én volt a megnyitó előadás. Ettől számítják a magyar színészet megalakulását, mely megalakulás azonban csak ideiglenes maradt, mert a társaság három évi működés után 1795-ben vándorbotot lón kénytelen kezébe venni és még az éven Keeskeméten föl is oszlott.

Köteketek lehetne megtölteni azokkal a dokumentumokkal, mely a német színészetnek a magyar iránti ridegségét, igazságtalanságát s igazi brutalitását tanusítják a magyar hazában, ennek fővárosában.

Élet-ért küzdött itt a magyar színészet a némettel egy felszázadik, úgy kellett ennek kezéből kicsikarnia tulajdon létezetését. Hogy a nemzeti színház megnyitása óta a magyar színészet erőben folyvást növekedett és a német hanyatott, hogy több mint egy évtized óta haldokol és kiszervev, az a megváltozott viszonyok csak természetes folyamánya, mely a magyar fővárosban megsaporítja a magyar színművészet életföltételeit, míg a német műzsát tápláló nedvek, ugyanazon arányban apadtak is.

Kiszakgatott lapok

egy veterán színész naplójából.

A színészet iránti szenvedélyem már gyermekkoromban kitűnt; alig voltam 8 éves már látogattam, a vándor színészek előadásait. Mikor eseperedtem már oly nélkülözhetlennek tartottam ezeknek megnézését, hogy ha szöküöm kellett is hazulról, mégis megnéztem minden előadást, s mind az előadások mind a tagok neveik többnyire éleken megmaradtak emlékemben; ezáltal mintegy

de a te mély megindulásod, omló könnyeid elfojtották hangomat. — Nem gondoltam akkor, hogy ily rövid időn arra adsz alkalmat, hogy a magam könnye s mély megindulásom tegye e beszédet majdnem lehetlenné . . . Pedig beszélnem kell! Le kell rónom a szeretet, kegyelet adóját, a mely-lyel vajha még sokáig maradhattunk volna adósod! Bizonyoságot kell tennem itt a csodálatról, melyet bennünk művészetekkel keltettél . . . A te nemesen egyszerű, igaz alkotásaid elfeledhetlenek. Emlékeztetted árnya sokáig ott fog borongani a szinpadon, azon a helyen, mely míg te állál ott, tehetségeidről tündököl.

Kitűnő művész! Isten veled! . . . Bizonyoságot kell tennem itt a fejtájtó tiszteléről, becsülésről, melyet te tőlünk, mint hitves megérdemeltél. Te igazán feleség voltál. Barátja, bajtársa férjednek. Vértesszel kébellel állottál mellette küzd-lemek nehéz idejében, soha nem cüggedve, soha meg nem ingva, sőt nemes kedélyeddel még a türest is mosolygó megnyugvásra váltva.

Példányszerű, feláldozó Hitves! Isten veled! Végre bizonyoságot kell tennem itt a szeretetről, a melyet jó szíved, a mi sziveinkben gyujtott föl magának. Különösen mi, e színház új nemzedéke voltunk földelhatlan kötelekkel fűzve tehozzád. Hiszen te minket egy anya gyöngédségével szerettél. Isteni pályánk elején tanácsaiddal, barátságaidal támogattál; a esüggedés perceiben felmutattad saját átélt szenvedéseidet, hogy erőt merítsünk; jövő boldog napokról beszéltél, és házi tűzhe-lyeidnél együtt bontogattuk azt a zászlót, mely alatt ma küzdünk, s mely ma ott leng, hová azt az irodalom és közönség osztatlan elismerése helyezte.

A boldog napok eljöttek, de ezek napsu-garas derűjét, te nem-okáig élvezhetted, betegség elszakított tőlünk; de kórügyadon a vigaszod, szörnyű szenvedéseid balsama az volt, ha hirt vettél rólunk, törekvéseinkről, sikereinkről, ugy örül-tél annak, mint a hogy örvendünk a virulásán, a melyet faradtsággal, gondall napról-napra neve-lünk mi magunk.

Nagyon szerettél te minket, kellett, hogy na-gyon szeressünk mi tégedet! . . .

Erezted te ezt . . . s mégis kévessel ezeltől, mikor már a halál sejtelve érintette lelkedet: szorongva kérdezted tőlünk: hogy megsiratunk-e?

Nos, lássa hát elköltözött lelked, győződjék meg róla, hogy megsiratunk s hogy nagyon so-káig siratunk. S győződjék meg, hogy e könnyek igazak, mint a szeretet, mely velök elvesztett drága tárgyát siratja; e könnyek forrók, mint az a fohász, mely sebzett sziveinkből most száll az egek urához. kérve őt, hogy áldja meg nyugalmadat! áldja meg minden porszemét a földnek mely a te drága hamvaiddal összevegyül!

Szerettél, elfeledhetetlen barátónk! Isten veled! . . .

Azután dr. V a r a d y Antal lépett az emel-vényre, s rögtönzött beszédjében mint a n y á t

belém ojtott a színészet iránti szenvedély, mit atyám sem ellenzett, ami nagy ritkaság volt akkor még; de ő felvilágosodott ember lévén, a színé-szetet már akkor nyelvünk pallérozójának s nem-zetiségünk egyik fentartójának tartotta. Neki is egyik legfőbb időöltése volt a színház látogatás. Korán megismerkedtem Kisfaludi és Vörösmarty minden művével a vándor színészek előadásaiából, s két év alatt már annyira haladtam, hogy műkedvelői előadásokat is rendeztem a halasi diákokkal.

1837-ik év télutó havában unoka bátyámmal Orsai Károlylyal Debreczenbe utaztam bátyám lá-togatására, hol Fálesit láttam mint vendéget fel-lépni a „30 éves kártyában.“ kinek művészi játé-kát aztán soha sem feledtem el.

1838-ban őszzel atyám felvitt Pestre, az azelőtti évben megnyílt nemzeti színház megnézésévégett, két napot töltöttünk Pesten, ez alatt annak minden nevezetességét megnéztük, de nekem a legtöbb él-vezetet nyújtott a színház, hol három előadást lát-tam, u. m. „Ism-retlennő“ operát, melyben az ak-kori nagyhírű Schodelné láttam; „Kronst-íni harcz-játék“ színművet, melyben Komlósiné mint vendég játszott és „Örökké“ ezimű vigjátékot, hol László és Lendvaine művészetét bántam; s e három előadás elég volt, hogy a színészet iránti szenvedé-lyemet a legmagasabb fokra esigazza; azonban azt még akkor sem hittem, hogy én valaha a színészi pályára lépek, ismerrén már ekkor ezen pályának kellemetlenségeit, kivált azon korban, midőn még a kezdő színésznek a tökéletes nyomorral kellett, küzdenie és a legkonokabb előítéletekkel, amikor még a színészt igen kevesen tekintették másnak mint komédiásnak. Különbön is sokkal jobban sze-rettem és tiszteltem szüleimet, kik bár túl voltak minden balítéleten, de mégis nagy szomorúságot okozott volna nekik, ha fiuk egy mindenkítől el-

buesztatták el a nemzeti színházról és tagjaitól a boldogultat, a ki oly feledhetetlen emléket hagyott e szerepkörben maga után, s a ki oly nagy mér-tékben ki tudta nyerni az általános szeretetet és tisztelést.

Ezután a temető felé indult a menet, de már nagyon megritkulva. Esett az eső, s még a gyö-nyörű Beethoven induló sem volt képes össze tar-tani a tömeget. A bérkoesik igen rövid sora kí-sérte csak ki a halottat a temetőbe. Sem a nép-színház előtt, sem a t-metőben nem lehetett meg-tartani a tervezett beszédeket épen e miatt.

Légyen könnyű a föld pora a kisznevett kitűnő művésznek; áldás emlékére!

CSARNOK.

„Nagy Sándor“-ból.

Irta: H i a d o r.

Negyedik felvonás,

(Balra a király hadi sátora, mellette a királyné. Jobbról szabad tér honnan látni távol Thébe várát.)

I. Jelenet.

N. Sándor, Aristoteles, Pytho, Parmenio.

N. Sándor

(nyugágyon fekszik halaványan, a virasztás jeleivel, lábánál ül Aristoteles, kezeibe temetve arezt, Parmenio távol áll tisztelettel.)

Parmenio

Felséges úr, az urna itt van.

Sándor

Miféle urna?

Parmenio

Clytus hamvai.

Sándor (eltávolítja az urnát)

Ne e nevet! (szívéhez kap)

Elég, ha éjjel a lég azt susogja,

Elég ha párnámon rémitve sutog

Midőn nyugodni hajtom rá fejem.

En érezből nem vagyok! (fölkel nyugágyáról és a sátor másik oldalára megy.)

Rejtsd el, takard el, óh Parmenio!

Az urnát — majd később kérem — (Parmenio hátravonul)

Aristoteles

Mély gyászba sülyedt szelleme.

Parmenio

Királyom, légy erős!

Sándor (Aristoteleshez)

Mester! való-e a mit mondanak

Hogy visszajönnek a Styxből az árnyak

Fátyolt terítői fényes képeinkre?

Való-e hogy a nap megfoghatozik,

De a sötét véresepp nő s nem fogy el?

Aristoteles (kérve)

Clytust feledd!

ítelt pályára lép, főleg akkor, midőn atyámnak ve-lem egészen más ezéjjai voltak.

Azonban ugyan ez év december havában érkezett Halasra Fekete Gábor színész-társasága s én látogatójuk lettem. Ujabb s nagyobb darabo-kat adván, atyámat felkérték, hogy engedné meg nekem a segédszereplést, s így 1838 ik évben karácsony előtt való vasárnap léptem fel legelőször a szinpadra „Sobri“ ezimű darabban egy haramja szerepében, melyet azonban csak a próbán vettem át-s nem készülhettem rá eléggé, ellévén még fog-lalva az öltözék beszerzésével is. Érdekes volt ezen szerepre való készülésemben az, hogy midőn délután hangosan szavaltam, atyám a szomszéd szobából azt hallgatván ájtott és figyelmeztetett, hogy mért szavalok én egy haramját ugy mintha az hős volna, s tegyek különbséget a hős és ha-ramjaközött, s elszavala előtt-m szerepemet. Mind a mellett, hogy már rövid lévén az idő az elké-szülh-tésre, este becsületesen — belesülte n, ez azon-ban színészet iránti szenvedélyemet nem hogy le-hangolta volna, sőt inkább fokozta azon gondolattal, hátha tökéletesen elkészülhettem volna vele, mily nagy sikert arathattam volna első fellépéssel. Másodsor „Természet leányá“-ban léptem fel Jaenesi inas szerepében, ez — időm lévén ráelké-szülhetni, már sokkal jobban sikerült; nekem is jobban tetszett e szerep mint az első, minthogy ismert furfangos jelleménél fogva hasonlított a komikumhoz, mihez ugyan én akkor semmi kedvet sem éreztem, csakhogy az önkéntelenül kitört be-lölem, megmutatván előre, mely sz-reposztály lesz sajátom. E szerepben földieim is kitapsoltak, s ez első taps és kihívás volt azon varázserő, mely en-gem örökre a színészethez kötött. Ezenkívül még Halason következő darabokban léptem fel, mint műkedvellő: Tolvajkules, Jegyzőkönyv, Gyászvité-

Sándor (rémülten)

Ne e nevet!

Láttál-e kardot, melybe hős rohan?

Ily kard e név nekem! — Légy néma!

(rémképebbe merülve visszadől nyugágyára.)

Pytho

(Aristoteleshez halcan, másik oldalra menve.)

Három nap óta zárva sátora,

Több napja már nem érint eledet,

Nem társalog csak a sir árnyival,

Egy pillanatban öntudatlanul

Kardot ragadt hogy életét kioltsa,

És végtelen dühöngő bánatában

Kardjába dől, ha nincs Parmenio.

Sándor (fölradvá)

Csak innen! innen a vérző kébelből

Kibírám tépni ezt a sarga képet,

Mely elborítja Macedoniát (maga elé meredve megy a sátoron át a nélkül, hogy valakit észre venne.)

Szétverve a Perzsáknak tábora,

Királya hátrál mint vezérei,

Nagy kincseit zsákmányul hurezolom,

S én szenvedek — végtelen szenvedek!

És átmenek a Hetlesponton első,

Megvertem Granicusnál Dáriust,

És visszavetem Xerxes szobrai,

S én szenvedek — végtelen szenvedek!

Isten fiának hirdetted a jós —

És térdre esve hitte a világ:

Hazudnak ők — ember vagyok csupán,

Az istenek nem szenvednek, — de én —

En szenvedek — én szenvedek nagyom!

(szünet)

Parmenio (földabroszt visz elibe)

Földabroszt kértél — itt van az —

N. Sándor (mint fenn)

Együtt köszöntök a fényes napot,

Együtt arattuk a hirt és borostyánt,

A esatér s diésőrség mezején.

A hadseregnek büszkesége volt,

Testvér gyanánt szerettem s engem ő —

S minap? megmenté pajzsa életem —

És én jutalmul — meggyilkoltam őt!

(kezeibe temeti arezt és fuldokol)

Dacolt az istenek szent végzetével,

Mert nem hajolt meg Jupiter szavának

Ki a világnak szól ma általam.

(büszkén fölemeli fejét)

Aristoteles (mely nyugalom-és öntudattal)

Az istenek nem szólnak általunk

Csak akkor, hogyha szent törvényeikkel

Összhangzanak halandó tetteink.

Sándor

Ne vádolj mesterem!

Elég midőn önmagam vádoló.

Egy pillanat volt — lázas pillanat —

Egy felsőbb kéz vezette kardomat.

Nagyobb akart ő lenni nálam —

Igen! az isteneknél is nagyobb.

(Vége következik.)

zek, Alice és Notre-dame. — Midőn utolsó elő-adásunk volt, én a ruhatarból kapott öltönyt az igazgató szobájába vittem, s távozni akartam; az igazgató neje visszatartóztatott s férjével együtt elővittek szónoki tehetségüket, hogy engem kö-rükbe verbuváljanak.

„Hisz ahhoz, hogy engem a szini pályára újon-csozzanak mondám, nem kell rábeszélés, mert eh-hez örökké szenvedélyem volt, de sokkal jobban tiszteltem atyámat, hogy sem ezen tervem előhozá-sával megszorítsam.“

Ha csak ez a bja amieze, ugy nincs semmi baj, atyját mint felvilágosodott embert ismerem, — válaszolt az igazgató, — hivatkozték rám s édes atyjával én hiszem, hogy jól fogok végezni, s megfogom őt nyugtatni.

Nyughatatlan ejtet töltöttem, reggel atyám szobájába mentem, s kijelentém, mikép óhajtanék a szini pályára lépni ha megegyezését nyerhetném. Atyám ugy látszott többszöri föllépéseim után erre készülve volt, s ellenvetéseit a legfontosabb okokkal támogatá, s a színészt legkellemetlenebb oldalait tárta föl előttem, hol nagyon kevés róza, de annál több tövis terem; nyugalom igen kevés, csak az örökös zaklatottság. Arany tanácsok voltak azok melyeket atyám adott, de szenvedélyem, s azon eszme, hogy nem akartam a nép tengerbeelvezni ugy hogy semmit se tudjon rólam a világ — mindent legyőz-ek. Atyám újra a gazdászatot ajánlta számomra, mit két év alatt tökéletesen megutáltam, azért, hogy más emberekkel még csak érintkeznem sem lehetett mint napszamosok és eseledekkel; tá-vol a várostól másfél mérföldnyire eső pusztát, soha még csak kaputos embert nem láttam, csak könnyeim nyújtottak némi szórakozást, ily prózias-ságba élni tovább nem akartam.

(Folyt. köv.)

Válasz

Miklós Gyula színházgató urnak a „Színészeti Közlöny” 8-ik számában hoztam intézett nyilt kérdésére.

Azon kérdésre t. igazgató urnak, van e tudomásom arról, hogy Nagy Vincze ur, a népszínház titkára 80—90 frtot kér darabom („A legény bolondja”) előadási jogáért? — rövid válaszem: „van.”

On e tetteért Nagy Vincze urat „haszonlesőnek” nevezi. — Nagy Vincze ur érdekében kijelentem, hogy e ezim öt épen nem illeti, mert ő darabom előadási jogának nem tulajdonosa, csak közvetítője, s az árakat én szabtam meg. — Magam igazolására pedig felhozom, hogy a midőn első rangú színházaktól, mint a székesfehérvári, szegedi, pécsi, aradi és az öné a miskolci színházról 80 frt. jogdíjat kérek, apróbb társulatoknak husz fitert adom el, sőt a hol láttam a nyomort, teljesen díjtalanul adtam oda. S így azt hiszem engem sem érhet a „haszonlesés” vádjá. Különb, darabom árucikk, melynek oly árt szabok, a minő nekem tetszik. A megvételre senkit sem kényszeríték.

B u d a p e s t, 1880, máj. 3.

K ó r ó d y Pé t e r.

Egyveleg.

Érdekes egy eset Linden-Recowszky német-hőszíniész életéből az, melyet Devrient egy vita alkalmával elbeszél: — „Recowszky Stuart főpróbáján a sugóval összejörren. — Mortimest ábrázolta — tagadhatlan nagyszerű alakítással, — s oda veti a sugónak: „Ez tudom szerepemet — de ha ön bakterként fog ordítani — a közönség azt lesz kénytelen hinni — hogy szerepemet nem tanulmányoztam s nem tudom! Azonban előadásakor a sugó minden áron be akarja bizonyítani, hogy Recowszky szerepét nem tudja. — Hamis elsőszókat sug — itt ott egy sort átugrik s azon nagy beszédnél: „husz évet számlálék királynő!” előre és vissza — az az összeviszáság. Recowszky elveszti a fonalat — zavarba jő s végül megakad. — A közönség nevet; — a sugó győzelmesen dörzsöli markát. Recow-zky látva mily malitjának lett áldozata, — hirtelen egy eszmétől megragadva — odaugrik a sugóhoz — kezéből kivessi a darabot — beszédjét abban a közönségnek némajátékkal mutatja — a sugókönyvet a sugólyukra teszi — hátralép — s iménti beszédjét sugó nélkül elejétől végig minden fennakadás nélkül elszavalja. — A meglepett közönség most veszi észre. miben áll a dolog, s Recowszkyt nagyszerű előadása végén szünni nem akaró tap-sal jutalmazá. —

(V. E.)

Van Páris egy külvárosi színházában egy színész, ki rendkívül kövér. Minap egy drámában térdre kellett ereszkednie s kezeit összekulcsolnia; de térdei megtagadták a szolgálatot s kezei sokkal rövidebbek voltak, semhogy összekulcsolhatta volna azokat.

Azt hiszik önök, hogy e miatt a jelenet hatása veszíteti? . . . Korántsem!

Emberünk hatatlan térdreereszkedési s kéz-összekulcsolási kísérlet után, könyvfaesáro hangon e szavakat rögtönzé:

— Istenem, Istenem, már imádkozni sem tudok! . . .

És a hatás óriási volt!

Ez már Magyarországon történt a felvidéken.

„Szegény ifju történeté”-ben a társulat salonkomikusának is osztottak szerepet, de minthogy ez nem tartozott szakmájához, sehogy sem volt nyíre a szerep, következésképp nem is tanulta meg. Az előadáson keményen sugja neki a sugó, hogy: „A herczeg kertjében látható Francavillában, Siciliában.” Színészünk azonban nem értette meg jól a sugótól, nagy kedélyes-n rá mondja a végzőra: „A herczeg kertjében látható Francia villában, Siciliában, ah gyönyörű kilitás! — Természetesen e baklóvésen nemcsak a közönség, hanem még a színpadon levők is jóízűt nevettek.

Fővárosi hírek.

— **Szathmáry Károly** a szegedi színház volt tagja, a legutóbbi fővárosi közgyűlésen kérvényt nyújtott be az iránt, hogy jelenleg a fővárosban szerződés nélkül időző 300 színész érdekében, a közgyűlés halassza el a budai színikör lebontását s adja nekik szeptember 15-ig. A tanács, Szathmáry kérvényét áttette a pénzügyi és gazdasági bizottsághoz, mely május 3-ikán hozott végzésében a színikört 300 frt bérnek előleges lefizetési kötelezettség mellett, azon hoz-

záadással adja f. évi sept. hó 15-ig bérbe, ha a szükségesnek mutakozó belső tatarozási munkálatokat, minden kárterítési igény nélkül, sajátjából fed-zi. Szathmáry K. e feltételeket elfogadta s jól szervezett társulattal már e hó 15-én meg is kezdi a budai színikörben előadásait.

— **A népszínházban** „Borzáné Maresúja” Almási Tihamér, dícséretet nyert pályaműve, tegnap adatott először, valószínűleg nagy tetszéssel.

— **Bartolucci Viktoria** alténekesnő, május 1-től kezdve három évre a nemzeti színházhoz szerződött. A k. a. „Hamletben, a királynő s erpét magy arul énekelte, kivéve a 3-ik felvonást.

— **Delibes Leó**, a kítűnő francia zeneköltő, hir szerint Vörösmarty „Csongor és Tündé”-jét, ballet szövegűl használva, zenét ír.

— **A népszínház igazgatósága** a következő elfogadott darabokat tüzte ki előkészültre: „A toborzás”, „Éva asszony”, (Horváth Illés makói tanár népszínműve), „Szép asszony bolondja” és Makróczy János „Becsület szegény”-ét.

— **Szathmáry Árpád** hétfőn lépett fel másodsor a nemzeti színpadon „Caverletné”-ben. Az öreg békebíró szerepét adta helyes, rutinirt játékaért, különösen a harmadik felvonásban, Raymond-dal való jelenete után zajosan megtapsolták. Szerződötése mindenesetre nyereség volna.

Vidéki hírek.

— **Színházi jubileum** volt a napokban Debreczenben: özevgy Zöldy Miklós n-é, ki ötven év elctt lépett a színpadra. Debreczeni származású nő, ki 1816-ban született. — 1830-ban 14 éves korában kedvelte meg a színpadot annyira, ho-y polgári szüleinek tudta nélkül elment a társulattal Nagyváradra s beállott a László igazgatása alatt működő személyzet-hz. Lánykorában, az élénk kis Szabó Julianna, kedvelt naiv színésznő volt, valamint akkor is midőn „kis-Keszinének” nevezték. Haladván az időben, drámaibb szakmára tért át, később pedig a komikai szerepkörre. Ez utóbbira okos férje: Zöldy Miklós beszélt rá, mondván neki: „Jobb ha öreg szerepekben az mondják hogy még fiatal vagy rá, mintha fiatal szerepekben mondanák hogy már kivénültél belőlük. Mikor Zöldy a nemzeti színház tagja volt nejt, mint pompás gazdasszonyt ismerte meg a pesti irók és művészek egy esomó nőtlen része mely nála alakított ebédöl kört. Akkor képezte eleven kis hugát, Szakál Rozit, jelenleg Töröknet, a színpadra. Sok távoli ismerőse gra-ulálhatott neki, ha csak némán is, jubeliuma alkalmával, kikbez mi is, őszinte szívből esatlakozunk.

— **Egy jeles színész-család** derék tagja Szilágyi Béla ütte a mult napokban, ha minézéves színész-működésének év fordulóját. Ő fia a nagy-névt Szilágyi Pálnak, s egyenes sarjadéka anyai ágról a magyar színészet feledhetlen kezdeményezőjének, Kelemen Lászlónak. Keves hiány száz évre viheti vissza családjá színészi multjának genealogiáját, benne oly tagokkal, mint nővére Bulyovszkyné Szilágyi Lila is. Szilágyi Béla, mint 18 éves fiu, 1850-ben a pesti nemzeti színháznaul kezdte meg működését, majd az egyesült kolozsvár-arad-nagyváradí színtársulathoz szegődött 1853-ban. A kolozsvári nemzeti színháznaul elfoglalt négyévi magánénekesi állása után 1858 b.n ujra a pesti nemzeti színházhoz szerződött. Megvalva innen, két év mulva a budai népszínházban vett részt. Különböző társulatoknál, részben művezetőként, három évig foglalatokodott, hogy annak elteltével visszatérjen, a hová színi fejlődése és első emlékei vonzották — Kolozsvárra, melyet aztán székesfehérvári három évi színházgatóságát beszámítva, mostanig el sem hagyott, s így élte nagyobb részét töltötte ott.

— **A makói színtársulat** daczára a válogatott műsornak, melylyel Aradi Gerő a közönséget édesgetni igyekszik, nem örvend azon nagyobb mérvű pártolásnak, melyet egy a repertoire érd-kessége, mint a társulat ereje és egyes tagjainak képessége méltán megérdemelnek. Mintha csak kihalt volna a régi jó szokás Makón, mely a nemzeti nyelv apostolait, a művészetet, soha sem hagyta pártfogás nélkül. Pedig Aradi társulata, mint a makói lap írja, bármely vidéki társulattal vetekszik, s különösen az operette azon tér, melyen igényeinket tökéletesen kielégítve találjuk. Természetes, hogy nagyban emeli ezen előadások értékét a társulat zenekara, mely szakszerű korrekt játékaival kétszeres hatást idéz elő, különösen a közönség előtt is ismertebb daloknál. Énekesekben nincs hiány. Hang van elég, erős és szép, még olyan is, mely művészi képzettségűt nyert. Hozzá véve ehez a chórust, mely különösen az első előadásnál valóban meglepett, elmondhatjuk, hogy egy a szereplők kifogástalan éneke, másrészt elég eleveu, s a finomabb izlést nem sértő játéka folytán, az eddig előadott operettek igazi élvezetet szereztek, még a közön-

ség műértőbb részének is. Eddigélő a következő darabok adattak elő: „Kornevilli harangok”, „Csikós”, „Fourchambault család”, „Kapitány kisaszszony”, „Kisasszony feleségem”, „N.niss”, „Nótás Kata”, „Fatimeza”, „Proletárok” (Makó jutalmául) „Kis doktor.” stb.

— **Debreczenben** Mándoky Béla jutalomjátékául „Scheridán” adatott. Scheridán Mándokynak legkedvesebb szerepe s egyik legsikerültebb alakítása is. A közönség nem is volt fukar az elismerésben, Scheridáni bőkezűséggel részesítette tap-saiban. Kapott két szép koszort is. — A debreczeni színtársulat ma kezdi meg előadásait, a nagyváradi új színikörben.

— **Makón** állandó színház és vigarda létesítése végett mozgalom indult meg, e célra a népkert helyiség van kiszemelve; örömmel jegyezzük fel ezen kulturális haladásra irányzott törekvést és mi is élénk érdeklődéssel fogjuk kísérni minden mozzanatát.

— **Színész-nyugdíj.** Beküldetett hozzánk a debreczeni színház nyugdíj-intézetének pénztári mérlege 1879-ik évről. Ennek főbb tételei a bevétel rovataiban a következők: Pénztári maradvány 2327 frt 64 kr. Alapítványokra befizettek 423 frt. 33 kr. Visszafizetett kölcsön 1000 frt. Kamat czímen befolyt 1495 frt 33 kr. A színtársulati tagok fizetésének 2%-a 756 frt 66 kr. Az intézet javára tartott előadás jövedelme Debreczenben 111 frt 65 kr; Nagyváradon 40 frt. Összes bevétel 6154 frt 61 kr. — Kiadott kölcsön czim alatt 1000 frt. Dó z s a J ő z s e f f g y színész segélyezésére havonként 15 frt = 180 frt. A többi összeg egy része a pénztárnok és szolgadjazásra fordított, melyből Örvényi Vilmos pénztárnok ur illetékét mint alapítványt visszaadta, — a tőke pedig takarékpénztárban van elhelyezve.

— **A szatmári színház**, a legközelebbi színi évadra, a városi képviselő testület f. évi május 3 án hozott határozatával, Bényei István színházgatónak adatott át.

— **A pécsi színház**, melytől Csóka Sándor visszalépett, jövő télre Károlyi Lajos nyerte el.

— **A temesvári „Ferencz József” színház**, mely 1875. szeptember hóban nyílt meg, f. évi ápril 30-án éjjel a színelőadás után, teljesen leégett. Azt mondják gonosz kezek gyújtották meg. Magyar volt az első szó, az volt benne az utolsó is. A kár közel 600,000 forint.

— **Erdélyi Marietta** k. a. május 4-én utazott Szabadkára szerződésének aláírása czéljából. Mint értesülünk, az ifjuság és a színészetért lelkesülő egyének o v á c i ó k k a l fogadták színházuk új igazgatóját. Egyuttal megemlítjük, hogy E. Mariettát a pályázók közül egyhangulag választották meg Szabadkán s a helyhatósági engedély kiadásakor a városi közgyűlés E. M. nevének olvasásakor általános éljennel nyilatkozott. A jegyzőkönyv kivonata igen hízegő az igazgatónőre, ki egészen új könyvtárt fog beszerezni, s a nyáron az új operettek kivül néhány népszínmű-szeretpet is betanul, melyeket Szabadkán mutat be.

— **A kolozsvári népszínmű-társulat** ápril 29-én tartotta második próba-előadását Kolozsvart a „Sárga csikó”-ból. A közönség zsufolóság megtöltötte a színházat. A felmutató eredmény valóban elismerésre méltó. A szereplők közül kiemelendők: Pálmay Ilka, Mátray, Szombathelyi és Krasznainé, ki kítűnő Ágnes volt. Pálmay Ilka ez estén sok bokráért és 8 koszort kapott, egyiken e felirattal: „Szerez dícsőséget idegen nép közt is, nemzei dalunkkal”. A társulat május 2-ikán utazott Bácsra.

— **Kassán** Krieger Cornélia az aradi színház opera-primadonnája és Dalos (Scholaszter) János hőstenor, f hó 11-én kedden a városi színházban hangversenyt rendeznek. Felhívjuk az élvezetes estéire, a helybeli közönség figyelmét.

— **Ramazetter Jolán** k. a. Pécsen — mint nekünk írják — első föllépésétől az utolsóig, a nyomasztó hőség daczára, folyton z s u f o l t ház előtt játszott, s ötszöri föllépte közül háromszor még az orchesterumot is a közönség foglalta el. Jutalomjátékául „Gauthier Margit”-ot választotta, mely alkalommal 21-szer tapsoltak ki lelkes „éljen” kiáltások mellett. — Egyszersmind megemlítjük, hogy Csóka színházgató az aradi téli sasonna szerződési ajánlatot tett a művésznöknek, 300 frt. gage, két jutalomjáték és egy szabadpályhó felajánlásával. A k. a. ez igen előnyös szerződést elfogadta s a napokban alá is írta.

— **Hiador** (Jámbor Pál) jeles drámaíró „Nagy Sándor” cz. műve, melyből mai számunk mutatványhoz, megszerzhető 40 frtért a szerzőnél Szabadkán.

— **Népszínmű- és vigjátéki pályázat.** Erdélyi Marietta k. a. ki a fáradhatatlan tevékenységű Molnár Györgyöt volt szerencsés művezetőjéül megnyerhetni, egy nemes célt tűzött maga elé;

ugyanis: szinirodalmunknak a vidéken való fejlesztését. A legnagyobb örömmel üdvözöljük a t. kisasszonyt e téren, és hisszük, hogy e magasatos eszme visszhangra fog találni az egész országban. A színmű-pályázatra vonatkozó felhívást E. M. k. a. csak később teszi közzé, addig is azonban helyén látjuk megemlíteni, hogy a kitűzött terv szerint, a népszínmű-pályázat záros ideje folyó évi október hó végén jár le, és a legjobb műnek adatik ki az ötven arany. A vigjátéka, mely magyar társadalmi életből irandó, a kitűzött határidő december 31-ike; jutalma 30 arany lesz, s a legjobb mű ezt is meg fogja kapni; — tehát nem csupán az abszolút becsü nyeri el a díjat; mert a kitűzött ezélt csak így vélik elérhetni. Mindkét pályanyertes mű, a szabaddai saison alatt fog előadótani. Reméljük, hogy ez utánzásra méltó példát követni fogja Kolozsvár, Debreczen, Arad, Fehérvár, Kassa stb; Már a félsiker is győzelem lesz, s ez által meg egyrészt óriási lépéss-l közeledünk a világnak, hogy van a magyar színeszetben még egészséges vér, mely magasabb irányra is képes lüktetni. Már csak ezen körülményenél fogva is, melegen üdvözöljük e nemes kezdeményezést.

— **A mármaros-szigeti városi hatóság** e nyári idényre Bényey István színtársulatnak adott jogot előadások tartására.

— **Beküldötték szerkesztőségünk**khöz a Komáromy M. budapesti ügyvéd által feltalált „Phönix”-papíros, mely kísérletünk folytán is ezélszerű sokszorosító eszköznek bizonyult. A jeles találmány megrendelhető Seefehlner J. L. fővárosi papíker-skedónél, ki annak Magyarországra nézve egyedüli elárusítója. A küldemények mellé használati utasítást esatolnak, mely könnyen érthető modorban ismerteti a találmány alkalmazásának fölöttébb egyszerű módját. Különösen ajánlhatjuk e sokszorosító lapokat azon színezgatók uraknak, kik nyomda hiányában írott színlapokat hordatnak szét, valamint szerepezés és darab másolás-oknál. A „Phönix”-lap egy eredeti után 60—80 jó, használható másolatot ad. Egy nagy nyolezad iv 40 kr. nagy megélt 70 kr.

— **A magyar színtársulat Bécsben** f. hó 6-án játszott először a Ring-színházban. A „Falu roszsát” adták zsufolt haz előtt nagy tetszéss-l. Feledt Szentgyörgyi, Lajost Krasznai, Boriskát Ditróiné, Btki Teresit Glás-r Hermin, Göndört Várady Miklós, Fimom Rózsit Balog Györgyné, Gonoszt Kassai, Gonoszt Kőrösiné játszották. A színlap bevezetése német.

Külföldi hírek.

— **Mikor halt meg Shakespeare.** Oroszország egy kisvárosi színházában a napokban Shakespeare „Sok hűhó s-mmiért” című színdarabját adták elő. Az előadás után általános taps és tetszés zaj tört ki, mi azt mutatá, hogy a vigjáték megnyerte az oroszok tetszését. A zajból nemsokára egyes kiáltások hangzottak elő, s lassankint az egész ház azt harsogta: „Szerző! szerző! lássuk a szerzőt!” Erre föllebbent a függöny, a rendező előlép, s a türelmetlenül várakozó közönséghez a következő szavakat intézte: „Bocsássanak meg, de Shakespeare ur, a szerző, ezélt h u s z o n ó t évvel már meghalt.”

— **Patti öltönyei.** Páris rendkívül megnéhezelt volt Pattira, hogy Bécsben készítettett néhány öltönyt. Patti tehát, hogy a párisiak hazafias bosszankodását kiegészítelje, új öltönyeit Párisban, és pedig a párisi nősabók királyánál: Worth-nál rendelte meg. Worth az öltönyöket — száma nézve hármat — már el is készítette. E ruhák valódi mesterművek, s bennök „Don Pa-qualé”-ban fogja magát a diva először bemutatni a párisiaknak. Az öltönyök közül az egyik lány-ruha, egész fehér fátlyosövetből, atlaszszal szegélyezve, s gyöngyesokrokkal diszítve. E ruhát egyszerű fekete esipkenyakkendő egészíti ki. A második ruha egy ba iszt öltöny, rendkívül fényesen kiállítva: piros selyemből s brocatból, fehérrel s arannyal diszítve. A ruha hosszú méltóságos teljes uszályban végződik. Eleje egészen fehér, arany és ezüst himzéssel. E ruhákhoz a hajban piros tollakból, gyémántokból és gyöngyökből álló diszíték lesz. A harmadik öltöny végre selyemből, chinai crépeből és kasmirból készült, s szabását, kiállítását tekintve, nem mesteri, hanem szakértők állítása szerint esodamű.

Szerkesztői üzenete.

— Mindazon ajánlkozók, kik az utóbbi két hét alatt leveleikkel felkerestek bennünket tölre szerződést eszköz- lendő, legyenek türelmemmel, mihelyt választ kapunk, az eredményt rögtön megírjuk.
— Bényey Károly színesz urat ismételve fölkerjük, hogy az általa megrendelt s utánvét-el küldött esomagot, ha már nem váltotta ki, legálább a 85 kr. dupla portót, melyet nekünk meg kellett fizetnünk, posta fordultával tartsa becsületbeli kötelességének beküldni.

— G. L. urnak Makó. A szegedi t — a már utban van. Nemde?

— Nemo. Bpest. Pénteken délután jutott kezeinkhez, ez mindent megmagyaráz.

— T. S. urnak M.-Vásárhelytt. Lapunk zárta után kaptuk s így csak a jövő számban közölhetjük.

Állandó rovat.

Kormányengedéllyel bíró színezgatók jelenlegi állomásai

Aradi Görö Makó. — Balog Alajos Mura-Szombat. — Bényei István Szolnok — Beödy Gábor Esztergom. — Csóka Sándor Mohács. — Fay János és Kárpáthy György Kis-Czell. — Gáspár Jenő Galantha. — Geröfy Andor B.-Csaba. — Hubay Gusztáv Vác. — Károlyi Lajos Pozsony. — Homokay László Kun-Szt.-Márton. — Jakab Lajos Lőcsé. — Kétszery József Talya. — Kőszeghy Endre Mező-Kövesd. — Kreesányi Ignéz Eperjes. — Kuthy Béla Deés. — Mándoki Béla Nagyvárad. — Miklóssy Gyula Nyiregyháza. — Nagy Mihályné. — Szabó Antal Erzsébetváros — Szegedi Mihály Lippa. — Sztupa Andor Brassó. — Temesvári Lajos Zombor. — Várady Ferencz Maros-Vásárhely. — Várnay Fábian Szilágy-Cseh. — Völgyi György Nagy-Szombat.

Társulatok névsora.

Várady Ferencz színtársulata:

Várady Ferencz, Várady Ferenczné, Tóth Jenő, Gaál Sándor, Szép József, Sándorné-V. Antonia, Hegyi Gyula, Hegyiné, Sándor Ámil, T. Györfy Ida, Dezső Andor, Veszprémi, Veszpréminé, Barna, Váradi Rózsa, Váradi Dezső, Arady, Várady Emma, Várady Akos, Demény, Erdélyi Mariska, Bogdáné.

Balog Alajos társulata:

Balog Alajos, Balog Árpád, Galló Gyula, Erneyi Jozsef, Hatvani Károly, Somogyi Antal, Kiss Sándor, Gyarmati Gyula, Balog Alajosné, Balog Juliska, Csillag Amália, D-mjén Erzsi, Szász Miklósné, Lehman Lina, Somogyi Antalné.

Várnay Fábian színtársulata:

Várnay Fábian (igazgató) Zoltán Gyula (művezető), Ujváry Alajos, Beresey Imre, Bihari Béla, Kállay Albert, Várnayné Julia, Zoltánné Teréz, Bereseyné, Termesi Gizella, Várnay Juliska.

Kétszery József társulata:

Kétszery József, Kétszeryné, Berceky Ilka, Réthei, Irsay Gyula, Solyómi, Györe Alajos, Fekete, Bátoriné (Szenesiné), Batori Erzsi, Gireth József.

Megbízások tára.

Temesváry Lajos színezgató keres:

karmestert, drámai naiv szendét, sugót. Ajánlkozók forduljanak hozzá Zomborban.

Szegedy Mihály színezgató Lippán keres:

egy népszínműenesköt.

Erzsényes István daltársulati igazgató keres:

egy énekesköt és két kardalnokot. Szerződni óhajtók keressék fel feltételeikkel Moholyon (Bácska.)

Szabó Antal színezgató Erzsébetvárosan keres:

egy sugót osztályrésze, előleget nem küld, csak utókö-seget.

Keresünk

a jövő téli évadra: operette és népszínműenesköt, énekeseket, kardalnokok és kardalnoknéket, mindkét nembeli dráma és vigjátéki tagokat. Az ajánlkozók bérmentes levelekkel forduljanak hozzánk. Egyszeresmind ismételve kijelentjük, hogy csak azok érdekelben járunk el és válaszolunk, kik a **30 kr.** levelezési költséget elő re beküldendik.

Felhívás.

Tisztelettel értesitem színesztársaimat, hogy a kecskeméti színházat s a kerületet én nyertem el, minek következtében felkérem mindazokat, kik folyó év október 1-től jövő 1881. év virágvasárnapjáig fix fizetésre záslón alá sergeleni ohjtanak, hogy e szándékukról Nyiregyháza-ra intézendő levelekben értesíteni sziveskedjenek. A műsor: dráma, vigjáték népszínmű. bohózat és operetteköl álland s így zenekari tagokra, karmesterre és tánczosokra is leend szük-

segem. Csak mérsékelt igényeknek felelhetek meg, de pontos fizetésre kötelezem magamat.

Eger, május 1-én 1880,

Lászy Vilmos, *)

a kecskeméti színház igazgatója.

Brillantine

fiom, illatos kézi fehéritő, nem rongja a bőrt s a ruhát nem piszkolja be. A bpesti nemzeti színház női tagjai nagy elismeréssel szólnak róla. Egy nagy üveg ára 1 fit kisebb 50 kr. Megrendelhető Eperjesen, Benyó Györgynél a színháznál.

A „Színeszeti Közlöny”

mult évi folyamából a 2-ik, 3. 4. 5. 7. 8. és 9-ik számai még megszerezhető **45 krért** lapunk kiadóhivatalában.

Nyilt-tér.**)

Hód y Etel kisasszonyt, a kolozsvári nemzeti színház tagját, folyó évi február havában hozzánt intézett ajánlkozása-ára május hó 1-jétől kezdve szerződöttem. Nevezett kisasszony, viszonyai azonban változtak, tehát változott elve is. Eleintén hazugsággal akart szerződése alul kibujni, azt irván, hogy tévedésből szerződöt hoztam, mert csak most vette észre, hogy nem egy, hanem két évre kötelezte magát a kolozsvári színházhoz. Mintán e neveltséges füllenést nem fogadám el, april hó 30 ikán általam sürgönyileg küldött előleget és utókölséget egyszerű posta-utalvánnyal visszaküldte. Nem mintha a kisasszony szerződészegése rám nézve kárt volna maga után, — mert hisz ő egyszerű számszaporító lett volna társulatomnál, — hanem törvényeink tiszteletben tartása végett, óva intem igazgatótársaimat, hogy ha nevezett kisasszony bármikor fölkeresné őket ajánlkozásával, ót el ne fogadják, mert bizonyára másokat is épp oly könnyelműen fog felültetni, mint engemet rászédett.

Eperjes, 1880. május hó 5-ken.

Kreesányi Ignéz, s. k.

*) Ime Lászy ur, ki mint egyik legpontosabb igazgató volt ismeretes, rövid, de velős programot beesatott ki. Egy kisszük megérti mindenki, s számot vetve a jelenlegi körülményekkel, csakugyan iparkodand „zászlója alá sergeleni! — Szerencse lobogtassa e zászlót! Tiszta szírből kívánjuk! Szerk.
**) E rovatban közlöttekért, nem vállal felelősséget a szerkesztő.

HIRDETÉS.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Poudre de Serail.

Blaháné Louiza művésznő kedvencz arczpora.

Ezen arczpor, vegytanilag tökéletesítve, minden ártalmas szerektől mentes és oly kitünő tulajdonságokat egyesít, hogy minden eddíg a kül- és belföldön készített porokat sokszorosan felülmulja; nagymérvű federeje az arczot az időjárás kellemetlen befolyásától megóvja, az arcznak és a test színek ifju és természetes színezetet kölcsönöz, ugy hogy a leglésebb szem nem képes a port rajta észrevenni mely kitünő hatásaiért Blaháné Louiza asszonyság követező sorokkal tüntette ki:

Tiszt. Müller J. L., ezélt Vadász Ferencz özv. utóda illatszerész urnak Budapestben.

A POUDE DE SERAIL, melyet ön feltalált, valóban kitünő és nemében páratlan, mert nemcsak az arczon láthatatlan és tartós de egyszeresmind rendes használatnál ártalmatlansága által az arczra oly különös jóékonny hatást gyakorol, a minót még eddíg semmiféle arczporral nem tapasztaltam, mely kiváló tulajdonságaiért jövőben mint kedvencz arczporomat kizárólag fogom használni, és megvagyok győződve, hogy felülmulthatatlan jószágért általános elismerésnek fog örvendeni.

Tisztelettel

Blaháné Louiza

Minden doboz POUDE DE SERAIL a mellékelt bejegyzett védjeggyel van elátva. 60 kr. és 1 frt dobozokban: valódi minőségben esupán a feltalálónál Müller J. L., ezélt Vadász Ferencz özv. utóda illatszerész a „Virág-királyné”-hez, Budapest, koronaherceg-utca 2. szám szerzhető meg.

Szinpadí festékek legnagyobb választékban kaphatók.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Kassán, kapható Megay Ágoston gyógyszerész urnál.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX